

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ И

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта мр Селене Јаковљевић, под називом: „ИДЕЈОМ „УНИВЕРЗАЛНОГ ПРОТАГОНИСТЕ“- СПЕЦИФИЧНОСТИ ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ СОЛО И КАМЕРНИХ КОМПОЗИЦИЈА ЗА ВИОЛИНУ ЉУБИЦЕ МАРИЋ“, која је именована на седници Наставно-уметничко-научног Већа одржаној 13. септембра 2013. године у саставу: Марија Јокановић, редовни професор, ментор, Сандра Белић, редовни професор, Дејан Млађеновић, редовни професор, Јасна Максимовић-Веселинов, редовни професор, Дејан Михаиловић редовни професор у пензији, на основу детаљне анализе кандидаткињиног писменог рада, биографије, као и концертног извођења одабраних композиција за виолину и камерне ансамбле Љубице Марић, одржаног 30. октобра 2013. године у сали Београдске филхармоније, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Селена Јаковљевић (1977), нижу и средњу музичку школу "Јосип Славенски" у Београду, завршила је у класи проф Мирјане Ристић. Факултет музичке уметности у Београду, завршила је у класи проф. Дејана Михаиловића, а магистарске студије на ФМУ у Београду, завршила је у класи проф. Љубомира Михаиловића.

Докторске студије виолине на ФМУ у Београду похађала је у класи ред. проф. Марије Јокановић.

У току школовања, усавршавала се на курсевима професора Дејвида Такеноа и проф. Дејана Михаиловића.

Од 2001 - 2002. године као демонстратор ради у класи венредног професора Љубомира Михаиловића на Факултету уметности Универзитета у Приштини са седиштем у Варварину.

Од 1998 - 2002. године члан је гудачког камерног оркестра "Гудачи Светог Ђорђа" са којим је наступала на концертним турнејама у Немачкој, Словенији, Мађарској, Македонији, Црној Гори... као члан овог оркестра снимала је за радио и телевизију и била учесник ауторских концерата српских композитора: Дејана Деспића, Зорана Ерића...

Као члан клавирског трија "Азуро", наступала је у бројним концертима у земљи (Етнографски музеј, Октох 2003, Коларчева задужбина, Павиљон Цвијета Зузорић, Скупштина града, галерија Цептер...) и на концертима у оквиру мајсторских курсева у Аустрији и Словенији. Као члан трија више пута је снимала за радио и телевизију.

У августу 2002. и 2003. године трио је учествовао на интернационалној летњој академији: Праг-Беч-Будимпешта, у оквиру које је сарађивао са пијанистом М.Лапсанским (Братислава), виолончелистом Ласло Мезејем (барток квартет), виолинистом шандором девичем (барток квартет).

У фебруару и јулу 2003. године у Пирану (Словенија), трио је похађао курсеве виолончелисте М.Млејника (Словенија).

Трио "Азуро" је био претставник СЦГ на предизборним концертима младих централно-европских уметника у чешкој амбасади и Скупштини града Београда.

Селена Јаковљевић је била члан "Балканске камерне академије" чији је руководилац кларинетиста Огњен Поповић.

Од 2007-2008 године била је члан гудачког квартета "Импулс" са којим је наступала у Србији и Црној Гори.

Члан је дуа "Артес" са којим је остварила низ успешних концерата у земљи и иностранству (Котор-арт, хрватске летње приредбе, Сарајево, Бања лука, Младеновац, Београд (Коларчева задужбина), Октох 2006....)

Од 2000. године је члан УМУС-а.

Од 2009.године на докторским студијама сарађује са пијанисткињом Милицом Илић са којом је имала концерт 2010. и 2011. године у сали Београдске филхармоније и у марту 2012. године у Коларчевој задужбини.

Стално је запослена у оркестру Београдске филхармоније. од 2002. године до 2012. године у групи првих виолина, а од 2012. године као заменик вође других виолина.

АНАЛИЗА ПИСАНОГ ДЕЛА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Тема писаног дела докторског уметничког пројекта мр Селене Јаковљевић гласи : «ИДЕЈОМ «УНИВЕРЗАЛНОГ ПРОТАГОНИСТЕ»-, СПЕЦИФИЧНОСТИ ВИОЛИНСКЕ ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ СОЛО И КАМЕРНИХ КОМПОЗИЦИЈА ЉУБИЦЕ МАРИЋ».

Писани део садржи осврт на музичка стремљења током двадесетог века у коме кандидаткиња анализира токове западноевропског музичког стваралаштва, нове појаве музичке «авангарде» или «модернизма», импресионизма, експресионизма, продора радикалних видова испољавања модернизма у музици двадесетог века, као и тековина постмодернизма. Врло детаљно анализира дешавања на српској музичкој сцени као и посебне карактеристике наших композитора овог садржајно богатог и бурног периода.

Биографија Љубице Марић обухвата период рада са Јосипом Славенским, затим одлазак на студије у Праг, повратак у Београд у коме се осим композицијом, Љубица Марић бавила и педагошким радом. Стваралаштво Љубице Марић кандидаткиња дели на три периода: дела настала пре и непосредно после студија у Прагу, затим период стварања дела са националним усмерењем у годинама између два рата, и трећи период, који доноси дела највеће оригиналности и најрепрезентативнијег квалитета. Сваки период је анализиран са аспекта форме,стила,као и специфичних одлика и увек нових елемената који су временом налазили своје место у опусу Љубице Марић.

Анализа Сонате Фантазије за соло виолину обухвата детаљно разрађене аспекте стила, форме, заступљених тема или «сегмената», а садржи и нотне примере анализираних структуралних целина.

Обрада сонате за виолину и клавир описује околности настанка дела, бави се анализом стила, детаљном анализом сваког става, указује на нове композиционе садржаје, иновативности и оригиналности овога дела, објашњава формални образац илустрован нотним примерима.

Анализе гудачког трио «Архаја» и клавирског трија «Торзо» обухватају осврт на период у коме су настали, тумачење стилских карактеристика, форме, хармонског језика као и ритма који су детаљно илустровани.

Одељак о проблемима и начину интерпретације виолинских остварења Љубице Марић садржи анализе прстореда, потеза, артикулације, фразирања, затим проблематику извођења акорада, захтеве и аспекте темпа и динамике.

Закључак текстуалног дела кандидаткиње, доноси осврт на карактеристике наведених дела, и проблематику и изазове које она стављају пред виолинисту – извођача

Обзиром на значај одабраних композиција Љубице Марић, како са аспекта виолинизма, тако и са аспекта значаја који одабрана дела имају у српској и европској култури, мр Селена Јаковљевић врло успешно и детаљно, а на основу историјско-стилског контекста настанка одабраних композиција и уз осврт на њихове формално-структуралне компоненте, дефинише и тумачи карактеристичне интерпретативне проблеме, предлаже могућа решења имајући у виду све аспекте датих проблема, формира коначне закључке и доказује ефикасност понуђених решења.

Изабрана дела: Соната Фантазија за виолину соло, Соната за виолину и клавир, гудачки трио "Архаја" и клавирски трио "Торзо" неодвојива су од сагледавања композиторке Љубице Марић у контексту 20. века, како код нас, тако и у Европи. Дела су настала у дугом временском периоду, чиме омогућавају увид у стваралаштво једног синкретичног уметника, спој разних

аспеката, супротности, жанрова, ауторкин уметнички развој, специфичности њеног музичког језика па самим тим осликавају и догађања током једног дужег периода у српској музици. Два правца обраде ове теме обухватају проблематику виолинског извођаштва као таквог и улогу виолине у опусу Љубице Марић.

ОЦЕНА КОНЦЕРТНОГ ДЕЛА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Програм концерта:

Љубица Марић: Соната Фантазија за виолину соло

Соната за виолину и клавир:

Алегро модерато

Ларго

Алегро кон брио

Архаја, за гудачки трио

Торзо, за клавирски трио

Концерт је одржан у Сали Београдске Филхармоније у извођењу Селене Јаковљевић, виолина; Слађане Гајић, клавир; Катарине Станковић, виолончело и Маје Милановић, виола.

Извођачки убедљиво, Селена Јаковљевић је претставила резултате својих истраживања. Тиме је апсолутно креативно оживела младалачку сонату за виолину соло, а у сонати за виолину и клавир, дала је пуног маха својој музичкој интуицији, показујући нерв и слух за обиље материјала у сфери реских хармонских решења и романтичарске изражајности.

Одговорно и озбиљно гради своју особену интерпретацију и указује нам на неисцрпне могућности разматрања и извођења разноликих жанрова којима се Љубица Марић бавила.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА И КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

Изузетна стваралачка личност композиторке Љубице Марић претставља посебан изазов, како са аспекта анализе комплексних аспеката стила, форме и садржаја њених композиција, тако и са аспекта интерпретације која подразумева висок ниво извођачке технике, изузетно богатство тонског израза, ритмичку маштовитост и прецизност као и дубоко разумевање емотивне, па и трансцендентне суштине дела.

Богата библиографија, обрађена у текстуалном делу рада Селене Јаковљевић, говори о обиму њеног детаљног истраживања одабране теме. Њен рад обухвата два циља: детаљну и прецизну анализу одабраних дела као и посебну проблематику саме реализације, тј. извођења одабраних композиција.

Концертно извођење одабраних композиција доказује у којој мери Селена Јаковљевић одговорно и озбиљно гради своју особену интерпретацију и указује нам на неисцрпне могућности разматрања и извођења разноликих жанрова богатог опуса Љубице Марић.

ЗАКЉУЧАК

Комисија са задовољством предлаже Наставно-уметничком-научном Већу Факултета и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвате писани део и концертно извођење програма докторског уметничког пројекта на докторским академским студијама кандидаткиње Селене Јаковљевић под називом: „ИДЕЈОМ „УНИВЕРЗАЛНОГ ПРОТАГОНИСТЕ“- СПЕЦИФИЧНОСТИ ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ СОЛО И КАМЕРНИХ КОМПОЗИЦИЈА ЗА ВИОЛИНУ ЉУБИЦЕ МАРИЋ“, и одреде термин за одбрану рада. Овакав изузетно озбиљан и захтеван програм и тема завршног рада на докторском уметничком пројекту и његова реализација, у потпуности одговарају захтевима на највишем нивоу и уклапају се у савремене интерпретативне тенденције и уметничко – истраживачке норме.

Комисија:

Марија Јокановић, редовни професор, ментор,

Сандра Белић, редовни професор,

Дејан Млађеновић, редовни професор,

Јасна Максимовић-Веселинов, редовни професор,

Дејан Михаиловић редовни професор у пензији

